

Aan: de Raad van Bestuur van Woningstichting Portaal

Afschriften aan: Portaal Leiden, B&W, Gemeenteraad Leiden

Leiden, 14 februari 2014

Geachte dames en heren,

De Historische Vereniging Oud Leiden (HVOL) heeft kennis genomen van de nieuwe aanpak van Portaal met betrekking tot haar vooroorlogs woningbezit in de Zeeheldenbuurt in Leiden. De voorgestane aanpak roept bij de vereniging veel vragen op en leidt tot grote ongerustheid over de cultuurhistorische en architectonische waarden in deze buurt. Vooruitlopend op het overleg tussen uw projectleider, mevrouw Veldman, en de werkgroep "Leiden buiten de singels" van onze vereniging, hechten wij er aan om alvast een eerste reactie te geven op de plannen die door u aan de bewoners zijn gepresenteerd. Mede vanwege de onrust onder de bewoners van de wijk, menen we er goed aan te doen te verduidelijken waar het ons bij de Zeeheldenbuurt vanuit een oogpunt van erfgoed om gaat.

De HVOL heeft in een eerder stadium reeds duidelijk gemaakt dat zij van mening is dat deze wijk in zijn geheel en de corporatiewoningen in het bijzonder waardevol erfgoed vertegenwoordigt. De vereniging schreef hierover een brief aan het College van B&W van Leiden op 25 maart 2011, met een afschrift en begeleidend schrijven aan uw woningstichting. Wij deden dit op basis van een tweetal cultuurhistorische rapporten en eigen waarneming. Voor de volledigheid zenden wij deze brieven mee.

Wij moeten constateren dat de aanpak die thans voorgesteld wordt geen waarborg met zich meebrengt dat op een verantwoorde wijze wordt omgegaan met de cultuurhistorische en architectonische waarden waarvan onmiskenbaar sprake is in deze buurt. Naar onze mening worden ook de adviezen genegeerd die daarover geformuleerd zijn in het in uw opdracht

gemaakte rapport van SteenhuisMeurs. Een duidelijk voorbeeld van onze zorg is uw voornemen om de beeldbepalende panden aan de Zijlsingel te slopen en te vervangen door nieuwbouw; in onze visie doet dat geen recht aan de cultuurhistorische en beeldbepalende waarde ervan en wordt de gevelwand van de Zijlsingel zo ernstig aangetast.

Ongeveer een derde van de woningen wilt u hoe dan ook slopen, voor de rest van het woningbezit wordt het aan de bewoners overgelaten of men kiest voor sloop of groot onderhoud. Andere mogelijkheden dan sloop of groot onderhoud zijn in het nieuwe plan niet meer aan de orde, zoals dat eerder nog wel het geval was. Dat betekent dat de mogelijkheid bestaat dat nog meer waardevolle delen van de buurt verdwijnen, zoals de De Ruijterstraat en directe omgeving, het architectonische visitekaartje van de wijk.

Bovendien ontbreekt tot op heden een beeldkwaliteitsplan of een reële aanzet daartoe. Alleen de stedenbouwkundige opzet van de buurt wordt gerespecteerd, maar niet onderkend wordt dat grootschalige ingrepen de waarde daarvan verregaand beïnvloeden. De HVOL vreest dat op deze manier de waarde van hele buurt, dus niet alleen van uw bezit, wordt aangetast.

Het een en ander wekt bij de HVOL overigens ook de nodige bevreemding daar uw aanpak feitelijk de ontwikkeling van een wijkvisie – een proces dat thans volop aan de gang is – geheel doorkruist. Wij zouden het betreuren als feitelijk geen prijs meer wordt gesteld op een voorafgaande visie van de bewoners van de wijk. Hierbij is ook uw taak van verantwoord maatschappelijk ondernemerschap in het geding. Wanneer men erfgoed bezit, heeft men ook een verantwoordelijkheid met betrekking tot de waarden die dit vertegenwoordigt. Dat is overigens evenzeer van belang voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de buurt.

De Historische Vereniging Oud Leiden verzoekt u dan ook dringend u te herbezinnen op uw plan van aanpak voor de Zeeheldenbuurt en dit zodanig aan te passen dat recht wordt gedaan aan de cultuur- en andere historische waarden van de wijk. Vanzelfsprekend is de HVOL altijd bereid daarover mee te denken met de woningstichting.

Hoogachtend,

Namens de Historische Vereniging Oud Leiden

M. Smitsloo-de Graaff, secretaris

